

Les classes socials i l'estratificació

Codi: 101142

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	OB	2	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Enrico Mora Malo

Correu electrònic: Enrico.Mora@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Equip docent

Alisa Georgeta Petroff

Prerequisits

No es necessari cap requisit previ

Objectius

1. Formar a l'alumnat del grau de Sociologia en l'anàlisi de l'estructura social segons les relacions de classes i de l'estratificació social sense biaix de gènere:

- Identificar les implicacions dels principals debats sociològics sobre l'estructura social, estratificació i desigualtat social (que inclou la de sexe i gènere).
- Identificar els biaixos de gènere en l'anàlisi de classe i de l'estratificació social.
- Analitzar empíricament l'estructura de classes i l'estratificació social, sense biaix de gènere, d'un determinat territori d'Espanya i Catalunya.
- Construir un objecte d'estudi tenint en compte la perspectiva de gènere
- Descriure la pluridimensionalitat de l'estructura social, identificant, com a mínim, les relacions entre classe social i gènere.
- Emetre judicis fonamentats teòrica i empíricament, no sexistes i no classistes que orientin l'acció política d'una organització / institució / entitat.

2. Comprendre els conceptes d'estructura social, estratificació social i de desigualtat social i les seves múltiples relacions.
3. Contextualitzar històricament les desigualtats socials de classe i d'estrat.
4. Comprendre els diferents models d'anàlisi de les classes socials.
5. Comprendre els diferents models d'anàlisi de l'estratificació social.
6. Comprendre els mecanismes que expliquen la mobilitat i immobilitat social.
7. Aplicar alguns dels models d'anàlisi de les classes socials i de l'estratificació social als casos d'Espanya i Catalunya, i elaborar l'informe corresponent.
8. Comprendre les principals interrelacions entre les desigualtats de classe i d'estrat social i la desigualtat de sexe i de gènere.
9. Fomentar la perspectiva de gènere i les pràctiques d'aprenentatge no sexistes ni de gènere:
 - a. Fomentar la participació de l'alumnat a les exposicions orals i els debats.
 - b. Fomentar la utilització de llenguatge inclusiu.
 - c. Fomentar pràctiques d'aprenentatge cooperatives de treball en equip no sexistes ni de gènere en aula.
 - d. Escoltar a l'altra/e* en situació de debat o quan es fan preguntes a l'aula.
 - e. Incentivar un debat crític, constructiu i basat en el respecte mutu entre l'alumnat.

Competències

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, entre gèneres i entre majories i minories ètniques més comunes en les ciències socials.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
2. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre l'estructura social.
3. Definir els conceptes necessaris per entendre l'estructura social.
4. Definir les implicacions dels principals debats sociològics sobre l'estructura social.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

7. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a l'estructura social.
8. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
9. Identificar les implicacions d'aquests enfocaments per entendre l'estructura social.
10. Identificar-ne la validesa per explicar la realitat social d'Espanya i de Catalunya.
11. Relacionar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a l'estructura social, amb el context històric en el qual han sorgit.
12. Relacionar les definicions i les explicacions de la desigualtat amb els debats teòrics i metodològics generals.

Continguts

- Introducció: Estructura, estratificació, desigualtat social i perspectiva de gènere.
- La divisió del treball: capitalisme i patriarcat.
- La relació entre classe i gènere.
- Models clàssics d'anàlisi: Anàlisi de les relacions de producció. Anàlisi de les relacions de mercat. Anàlisi de la interacció (pobresa i marginació). Anàlisi funcionalista.
- Els orígens de la tensió entre estructura i acció en l'anàlisi de classe.
- De l'estructura a l'acció en el modus de producció.
- L'estructura ocupacional i el tancament social.
- L'estructuració de les capacitats de mercat i acció.
- L'espai social, l'habitus i les pràctiques.
- Conclusions

Metodologia

Classes magistrals

Comentaris de textos en aula

Lectura de textos (en castellà i en anglès)

Treball en equip d'anàlisi empírica de les desigualtats socials segons les relacions de classe social

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i seminaris	53	2,12	2, 3, 4, 9, 11, 12
Tipus: Supervisades			

Tutories	4	0,16	4, 6, 7, 9
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos, estudi, treball en equip i redacció de l'informe	91	3,64	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Avaluació

L'alumnat haurà de lliurar les següents evidències:

1) Treballs en grup. Realització d'un treball durant el curs.

Es durà a terme una anàlisi empírica de les desigualtats socials segons les relacions de classe socials. A principis de curs es lliuraran les orientacions oportunes

- Activitats en equip (equips de dues o tres persones com a màxim)

- El pes del treball és del 50% (fa mitjana a partir del 4)

2) Proves escrites individuals. Realització de 2 proves durant el curs

- Activitat individual

- El pes de cada prova és del 25% (fa mitjana a partir del 4)

3) Recuperació: L'alumnat podrà recuperar durant el període de compensació les proves individuals. Per fer-ho caldrà haver presentat el treball en equip.

4) Definició de No presentat: No presentar les proves individuals o no lliurar el treball

Pel que fa a l'avaluació d'alumant repetidor, d'acord amb l'article 117.2 de la Normativa acadèmica de la UAB, l'avaluació podrà consistir en una sola prova de síntesi. L'alumnat repetidor que es vulgui acollir a aquesta possibilitat, caldrà que es posi en contacte amb el professorat a principi de curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova en grup	50%	0	0	2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12
Prova individual 1	25%	1	0,04	2, 9, 10
Prova individual 2	25%	1	0,04	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12

Bibliografia

Bibliografia obligatòria

En començar el curs es lliurarà la llista de lectures obligatòries accessibles on line.

Bibliografia general

AAVV (2010). *Societat catalana 2010*. Barcelona: Associació Catalana de Sociologia.

AAVV (2013). "La lucha por la igualdad". *Gaceta Sindical*, nº 20.

- AAVV (2016). *La situación social en España 2015*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- ANSART, P. 1993 (1990). *Las sociologías contemporáneas*. Buenos Aires: Amorrortu.
- BERGER, P.L. 1989 (1963). *Invitació a la sociologia*. Barcelona: Herder.
- BERGER, P.L., LUCKMANN, T. 1988 (1966). *La construcció social de la realitat*. Barcelona: Herder.
- CARABAÑA, J. (2017). *Ricos y pobres*. Madrid: La Catarata.
- CASTELLS, M. (2015). *Redes de indignación y esperanza: los movimientos sociales en la era de internet*. Madrid: Alianza.
- CORCUFF, Ph. 1998 (1995). *Las nuevas sociologías. Construcciones de la realidad social*, Madrid: Alianza. Ciencias Sociales.
- CROMPTON, C. 1994 (1993). *Clase y estratificación*. Madrid: Tecnos.
- ELIAS, N. 2000 (1987). *La sociedad de los individuos*. Barcelona: Península. Historia, Ciencia y Sociedad, 293.
- ESTIVILL, J. (coord.), (2010). *L'Observatori Català de la Pobresa, la Vulnerabilitat i la Inclusió Social. Fonaments i precedents europeus*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Institut Català d'Assistència i Serveis Socials.
- FEITO, R. 1995. *Estructura social contemporánea*. Madrid: Siglo XXI.
- FINKEL, L. 1994. *La organización social del trabajo*. Madrid: Pirámide
- FITOUSI, JP i ROSANVALLON, P. 1997. *La nueva era de las desigualdades sociales*. Buenos Aires. Manantial
- FUNDACIÓN FOESSA (2012). *La pobreza y la exclusión en la crisis, un reto estructural*. Madrid: Fundación Foessa.
- FUNES, M^a J. Y ADELL, R. 2003. *Movimientos sociales: cambio social y participación*. Madrid. UNED.
- GIDDENS, A. 1989 (1980). *La estructura de clases en la sociedades avanzadas*. Madrid: Alianza. Alianza Universidad 236.
- KERBO, H. R (1998) *Estratificación social y desigualdad* Madrid: McGraw Hill
- LENSKI, G. E. 1993 (1969). *Poder y privilegio*. Barcelona: Paidós. Paidós básica, 68.
- LUCAS, A. (coord.) (2007). *Estructura social de las sociedades avanzadas*. Madrid: Pearson Educación.
- MARQUÉS, J.V. 1990 (1980). *No és natural*. València: Tres i quatre. El grill, 9.
- MIGUÉLEZ, F., GARCÍA, T., REBOLLO, O., et altri. 1997. *Desigualtat i canvi*. Barcelona: Proa i UAB. Biblioteca universitària, 34.
- MILLS, C.W. 1987 (1959). *La imaginació sociològica*. Barcelona: Herder.
- MORIN, E. (1995). *Sociología*, Madrid: Tecnos.
- RAMBLA, X. (coord.) 2008. *Les fractures de l'estructura social*. Bellaterra. UAB Servei de publicacions.
- REQUENA, M.; SALAZAR, L. i RADL, J. (2013). *Estratificación social*. Madrid: McGraw Hill.
- ROCHER, G. 1990 (1973). *Introducción a la sociología general*. Barcelona: Herder.
- SASSEN, S. 2007. *Una sociología de la globalización*. Buenos Aires, Katz.

SUBIRATS, J. (dir.) 2005. *Perfils d'exclusió social urbana a Catalunya*. Barcelona, UAB - IGOP.

WRIGHT, E. O. (2018). *Comprender las clases sociales*. Madrid: Akal.

ZIZEC, S. (2016). *La nueva lucha de clases*. Barcelona: Anagrama.

Programari

Cap específic